

04.10.2021

Asia/8

§ 716

V 13.10.2021, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite kulttuurilaitosrahas- ton perustamisesta Helsingille

HEL 2021-002234 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että pyydetään lausunto Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Oskala Hannu kulttuurilaitosrahasto Helsingille
- 2 Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto kvsto 1.11.1972 § 632

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta perustaa kulttuurilaitosrahasto lainojen myöntämiseksi kulttuuritoimijoille, tai vaihtoehtoisesti laventaa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston lainanmyöntöperiaatteita kattamaan myös kulttuuritoimijoiden hankkeet.

Aloitteen tavoitteena on pyrkimys parantaa kulttuuritoimijoiden rahoitusasemaa tarjoamalla toimijoille edullista lainaa.

Taustaa

Kaupungilla on kaksi kirjanpidollista rahastoa, joihin on rahastoitu varoja lainojen myöntämiseksi; asuntotuotantorahasto, josta myönnetään lainoja kaupungin omaan ARA-säänneltyyn asuntotuotantoon (Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n hankkeet), sekä aloitteessa esimerkkinä mainittu urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto (Uuv-rahasto), josta myönnetään lainoja nimensä mukaisesti kohteisiin. Lisäksi kaupunki myöntää antolainoja vuosittain erikseen varatavista talousarviomäärärahoista, esimerkiksi tytäryhteisöillensä.

Uuv-rahasto perustettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 1.11.1972, 632 §. Rahaston perustamisen taustalla olivat ao. aikakauden hallinnollisen kirjanpidon säännöksistä juontuneet talousarvioprosessin haasteet riittävien määrärahojen varaamiseksi kasvavassa kaupungissa mm. asumalähiöiden uimahallien ja kuntourheilutilojen rakentamiseen. Rahaston perustamisen perusteeksi nähtiin tuolloin urheilu- ja ulkoilulaitosten lähivuosien rakentamishjelmassa olleet mm. Oulunkylän urheilupuiston tekojääradan ja Myllypuron urheilupuiston rakennustyöt, uimahallien rakentaminen eri kaupunginosiin sekä jäähallin lisärakennuksen rakennustyöt. Rahaston nähtiin antavan kaupungille valmiuksia myös suhdannepoliittiseen säätelyyn; Uuv-rahaston alkupääomaksi siirrettiin vuoden 1969 työllisyysmäärärahoista säästynyt erä.

Uuv-rahaston varoja on käytetty alusta saakka sekä kaupunkikonsernin omissa puitteissa toteutettavien hankkeiden lainoittamiseen, että yleishyödyllisille yhteisöille myönnettäviin lainoihin. Uuv-rahaston säännöt ja toimintaperiaatteet ovat säilyneet olennaisilta osin muuttumattomina rahaston perustamisesta lähtien.

Enin osa Uuv-rahaston lainapääomista on kohdistunut kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden suuriin urheilulaitoshankkeisiin kuten uimahallien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen, viimeisimpänä Olympiastadionin peruskorjaukseen. Kaupunkikonsernin urheilulaitoksille on myönnetty yksittäisiä lainoja myös talousarviovaroista, ja eräissä tapauksissa on käytetty lisäksi kaupungin myöntämiä takauksia.

Uuv-rahastosta konsernin ulkopuolisille tahoille myönnettyt lainat ovat olleet pääosin pieniä. Konsernin ulkopuolisissa hankkeissa on noudatettu periaatetta, jonka mukaisesti kaupungin lainan osuus on ollut enintään 40 % hankkeen kustannuksista, muun rahoituksen koostuessa omasta pääomasta, mahdollisista ulkopuolisista avustuksista sekä rahalaitoslainasta.

Ulkoisissa hankkeissa tyypillisin rahoitettava kohde on ollut urheiluseuran keinonurmihanke, jossa kaupungin lainoittama osuus hankkeen kustannuksista on jäänyt pääsääntöisesti alle 100 000 euron. Lisäksi rahastosta on rahoitettu mm. kevytrakenteisiä palloiluhalleja.

Markkinakorkoja seuraavalla Suomen Pankin peruskorkosidonnaisella Uuv-lainalla osarahoitetut konsernin ulkopuoliset hankkeet ovat suurelta osin olleet seuravetoisia. Ao. urheiluseurat ovat pääsääntöisesti myös kaupungin toiminta-avustuksen piirissä, mikä parantaa lainojen takaisinmaksuedellytyksiä ja vähentää kaupungin luottoriskiä.

Eräille kulttuurilaitoksille on yksittäisten investointien kohdalla varattu talousarviossa lainamääräraha, tai annettu kaupungin omavelkainen lainatakaus. Lainatakaukset on myönnetty ko. laitosten hallussa olevien rakennusten peruskorjaamiseen. Talousarviolainaa on viimeksi myönnetty Kiinteistö Oy Kaapelitalon Tanssin talo –hankkeen investointeihin.

Lainan myöntämisen edellytykset

Lainoja myönnettäessä tulee huomioitavaksi nykyisin voimassa olevat kuntalain 129 §:n määräykset, joiden mukaan kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Lisäksi kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla. Käytännössä jokaiseen kaupungin ulkopuoliselle yhteisölle myöntämään lainaan tulee saada reaalivakuus ja myös lainanhakijan lainanhoitokyvyn pitää olla todennettavissa.

Uuv-rahaston varoista myönnettävät tällä hetkellä matalakorkoiset peruskorkopohjaiset lainat ovat olleet yksi keino tukea urheiluseuroja olosuhdetyössä. Rahaston käyttäminen lainojen myöntämiseen ei sinänsä ole nykyolosuhteissa itseisarvoista; lainoja olisi mahdollista myöntää urheiluseurojen hankkeisiin yhtä lailla myös tähän tarkoitukseen varattavista talousarviomäärärahoista. Keskeistä lainojen myöntämisen kannalta on, että lainanmyöntöedellytykset täyttyvät (hankesuunnitelman sisältö, muu tarvittava rahoitus, lainojen takaisinmaksukyky ja käytettävissä olevat vakuudet).

Kulttuuritoimijoiden taholta on vaikeammin tunnistettavissa vastaavalaisia potentiaalisia yhtenäisiä lainoitettavien investointien ja lainanhakijoiden kohderyhmiä kuin urheiluseurojen hankkeiden kohdalla. Lisäksi

kulttuuritoimijoiden lainoittamisen esteeksi muodostuu useissa tapauksissa käytettävissä olevien vakuuksien puute, monien toimijoiden toimiessa vuokratiloissa.

Luottoriskin rajaamiseksi Uuv-rahastosta rahoitettavissa ulkopuolisissa hankkeissa edellytetään muuta kuin kaupungilta tulevaa rahoitusta aina vähintään 60 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Kulttuuritoimijoiden, kuten muidenkin ulkopuolisen toimijoiden, hankkeiden rahoittamisen haasteena on vakuuskysymysten lisäksi usein ollut oman pääoman ja muun rahoituksen riittämättömyys.

Lopuksi

Kaupunginhallitus ei katso tarkoituksenmukaiseksi perustaa erillistä rahastoa kulttuurihankkeiden rahoittamiseen, eikä myöskään laventaa Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston toimialaa.

Sen sijaan sellaisiin kulttuuritoimijoiden hankkeisiin, joissa kaupungin lainanmyöntöedellytykset täyttyvät, ts. lainan myöntäminen ei sisällä merkittävää taloudellista riskiä ja kaupungin edut on mahdollista turvata riittävän kattavilla vakuuksilla, hankkeen lainoittamista varten on jatkosakin mahdollista varata erillinen talousarviomääräraha ja lainan myöntämisessä noudattaa vastaavia periaatteita kuin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston lainojen kohdalla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Oskala Hannu kulttuurilaitosrahasto Helsingille
- 2 Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto kvsto 1.11.1972 § 632

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.10.2021

Asia/8

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 681

HEL 2021-002234 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 31036321
tuomo.makinen(a)hel.fi